

Трудова заетост на граждани на трети държави в Република България

Облекчена процедура за висококвалифицирани специалисти

Нормативна уредба

I. Европейско законодателство:

- Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г.
- Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г.
- Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. и др.

II. Национално законодателство:

- Кодекс на труда
- Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ) и Правилник за неговото прилагане
- Закон за чужденците в Република България (ЗЧРБ) и Правилник за неговото прилагане
- Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим и др.

Понятие за гражданин на трета държава

- Дефиниция съгласно ЗТМТМ:

"Гражданин на трета държава" е лице, което не е гражданин на Република България и не е гражданин на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария"

Режими за упражняване на трудова заетост на граждани на трети държави в Република България

- Разрешителен
- Регистрационен
- Декларативен
- Свободно упражняване на трудова заетост

Разрешителен режим

- Единно разрешение за пребиваване и работа
- Синя карта на Европейския съюз
- Вътрешнокорпоративен трансфер
- Извършване на дейност на свободна практика
- Сезонна заетост (при работа за повече от 90 дни без прекъсване в рамките на една календарна година)
- Командироване (при продължителност повече от 3 месеца в рамките на една календарна година)
- Упражняване на трудова заетост от членове на семейство след проведена процедура за събиране на семейство и др.

Регистрационен режим

- Командироване за срок до 3 месеца в рамките на 12 месеца
- Командироване за срок до 6 месеца в рамките на 12 месеца за упражняване на контролни и координационни функции в сферата на туристическите услуги
- Сезонна заетост за срок до 90 дни без прекъсване в рамките на календарната година
- Заетост на научни работници
- Заетост на студенти
- Заетост на стажанти и др.

Декларативен режим

- Заетост на членове на семейства на български гражданин
- Заетост на членове на семейства на дългосрочно и постоянно пребиваващи в Република България граждани на трети държави
- Заетост на членове на семейства на граждани на държава – членка на Европейския съюз, държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение и др.

Свободно упражняване на трудова заетост

- Дългосрочно и постоянно пребиваващи граждани на трети държави в Република България
- Съдружници и управители в български търговски дружества, получили разрешение за продължително пребиваване в Република България
- Представители на чуждестранни търговски дружества, регистрирани в Българската търговско-промишлена палата, получили разрешение за продължително пребиваване
- Граждани на държава – членка на Европейския съюз, държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение и др.

Синя карта на Европейския съюз

- „Синя карта на Европейския съюз“ е разрешение с обозначението „синя карта на ЕС“, което дава право на притежателя да пребивава и да работи на територията на държава-членка на Европейския съюз, за целите на висококвалифицирана трудова заетост
- **„Висококвалифицирана заетост“** – наемане на работа на лице, което притежава необходимата за съответната работа компетентност – придобито висше образование, което се удостоверява с диплома, удостоверение или друг документ, издаден от компетентен орган след обучение с продължителност не по-малка от три години, проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава

Специфични изисквания

- **Висше образование**, придобито в резултат на обучение с продължителност не по-малко от 3 години в образователна институция, призната като висше училище
- **Брутна работна заплата**, която е най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в Република България за последните 12 месеца, предхождащи сключването на трудовия договор

Специфики и облекчения

- Срок на валидност – до 4 години (по-дълъг срок в сравнение с останалите процедури за разрешение за работа)
- Не се изисква провеждането на „пазарен тест“
- Не се прилагат изискванията за процентното съотношение между наетите по трудово правоотношение в дружеството-работодател граждани на трети държави и български граждани/граждани на страни от ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария
- Съкратени срокове във всички фази на процедурата за издаване на Синя карта на ЕС
- Облекчен режим за събиране в България на членовете на семейството на притежателя на Синя карта на ЕС и др.

Етапи в процедурата за издаване на Синя карта на ЕС

1. Издаване на решение за достъп до пазара на труда
2. Издаване на виза вид „D“
3. Издаване на разрешение за продължително пребиваване в Република България

Етап I

Издаване на решение за достъп до пазара на труда

- Компетентен орган – Агенция по заетостта
- Заявител – дружеството-работодател
- Срок за издаване – 15 календарни дни

Етап II

Издаване на виза вид „D”

- Компетентен орган – дипломатическото/консулското представителство на Република България в държавата по постоянно местоживееене на кандидата
- Заявител – гражданинът на третата държава
- Срок за издаване – 15 календарни дни

Етап III

Издаване на разрешение за продължително пребиваване в Република България

- Компетентен орган – Дирекция „Миграция“ при МВР или компетентната ОДМВР
- Заявител – гражданинът на третата държава
- Срок за издаване – 7 календарни дни

*Бележка: Процедурата приключва с издаването на Синя карта на ЕС на картов носител

Събиране на членове на семейството на притежател на Синя карта на ЕС

Членове на семейство на чужденец са лицата, които живеят с него в едно домакинство и са:

1. съпруг/съпруга
2. деца на чужденеца и на неговия съпруг/съпруга, включително осиновените, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак
3. деца, включително осиновените, на чужденеца, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак, когато той притежава родителските права и децата се намират на негова издръжка
4. деца, включително осиновените, на съпруга/съпругата, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак, когато той притежава родителските права и децата се намират на негова издръжка

Процедура

Етап I – издаване от Дирекция „Миграция“ на решение за събиране на семейството в Република България – срок 1,5 месеца;

Етап II – издаване от компетентното дипломатическо/консулско представителство на Република България на визи вид „D“ на членовете на семейството – срок 15 календарни дни;

Етап III – издаване от Дирекция „Миграция“ на разрешения за продължително пребиваване на членовете на семейството – срок 3 календарни дни.

PM&P

PENKOV · MARKOV & PARTNERS

INTERNATIONAL LAW FIRM

SINCE 1990

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!